

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 67.507/1
van 26 juni 2020

avis 67.507/1
du 26 juin 2020

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'betreffende de
benaming en de kenmerken
van de mariene gasolies en de
residuele scheepsbrandstoffen'

un projet d'arrêté royal 'relatif
à la dénomination et aux
caractéristiques des gasoils
marins et des combustibles
marins résiduels'

Op 29 mei 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Energie en Leefmilieu verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘betreffende de benaming en de kenmerken van de mariene gasolies en de residuele scheepsbrandstoffen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 18 juni 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPs en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Chantal BAMPs, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 juni 2020.

*

Le 29 mai 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Énergie et de l'Environnement à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘relatif à la dénomination et aux caractéristiques des gasoils marins et des combustibles marins résiduels’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 18 juin 2020. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Chantal BAMPs et Wouter PAS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Kristine BAMS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Chantal BAMPs, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 26 juin 2020.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt het regelen van de controle van de kwaliteit van de mariene gasolies en de residuele scheepsbrandstoffen met uitzondering van het zwavelgehalte (artikel 1 van het ontwerp). Het te nemen besluit is van toepassing op mariene gasolies en residuele scheepsbrandstoffen voor de volledige bevoorradingsketen tot op het moment van de levering aan vaartuigen wanneer zij zich in één van de Belgische havens bevinden (artikel 2). Het omschrijft een aantal begrippen (artikel 3) en het bepaalt de kenmerken van mariene gasolie en van residuele scheepsbrandstof (artikel 4). Het regelt het op de markt brengen van producten onder die benaming (artikel 5), de aanduidingen op documenten betreffende verkoop en levering (artikel 6) en de controle op de kwaliteit en de controle op de naleving van dit besluit (artikel 7).

Het te nemen besluit is bedoeld om in de plaats te komen van het koninklijk besluit van 30 november 2015 ‘betreffende de benaming, de kenmerken en het zwavelgehalte van de marine gasolie’ dat wordt opgeheven (artikel 8).

3.1. Voor de ontworpen regeling wordt in beginsel rechtsgrond ontleend aan de artikelen VI.9, § 1, 2°, en XV.3, 7°, van het Wetboek van economisch recht en aan artikel 5, § 1, eerste lid, 3° en 5°, van de wet van 21 december 1998 ‘betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers’, waaraan wordt gerefereerd in het eerste en tweede lid van de aanhef.¹

3.2. In artikel 7, eerste lid, van het ontwerp wordt FAPETRO (Fonds voor de Analyse van Aardolieproducten) belast met de controle op de kwaliteit van mariene gasolie en residuele scheepsbrandstof.

De gemachtigde werd verzocht om de rechtsgrond biedende bepaling voor artikel 7 van het ontwerp te specificeren. Deze deelde in dat verband het volgende mee:

“Zoals eerder vermeld, vervangt dit KB het KB van 30/11/2015 betreffende de benaming, de kenmerken en het zwavelgehalte van de marine gasolie. Artikel 5 van het KB van 30/11/2015 betreft: de monsterneming en de analyse van de mariene gasolie. Artikel 15 § 3 van de productnormenwet en artikel XV.3, 7° van het WER zijn de rechtsgronden van dit artikel 5.

¹ Deze bepalingen bieden ook rechtsgrond aan het koninklijk besluit van 30 november 2015 dat met artikel 8 van het ontwerp wordt opgeheven.

In overeenstemming met het koninklijk besluit van 18 november 2018 tot vaststelling van de modaliteiten voor de werking, de financiering en de organisatie van het Fonds voor de analyse van aardolieproducten, controleert Fapetro reeds de kwaliteit van diverse aardolieproducten, zoals diesel, benzine, diesel off-road, gasolie verwarming, lampolie type B en C,..."

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving heeft opgemerkt in advies 63.556/1 van 21 juni 2018 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 18 november 2018 'tot vaststelling van de modaliteiten voor de werking, de financiering en de organisatie van het Fonds voor de Analyse van aardolieproducten', is het ondanks de door de gemachtigde gegeven verduidelijking met betrekking tot de opdrachten van het begrotingsfonds niet evident dat een dergelijk fonds meer doet dan een louter boekhoudkundige verwerking en affectatie van de nader gespecificeerde financiële stromen (inkomsten en uitgaven).

Bijgevolg moet de Raad van State op dit vlak een zelfde voorbehoud maken als in het voormelde advies. In zoverre artikel 7 van het ontwerp de louter financieel-begrotingstechnische bevoegdheidssfeer van het begrotingsfonds overstijgt en tevens een regeling bevat inzake de materieelrechtelijke opdrachten met betrekking tot het uitvoeren van controles op de kwaliteit van mariene gasolie en residuele scheepsbrandstof, ziet de Raad van State, afdeling Wetgeving, daarvoor niet direct een rechtsgrond in de bepalingen die het begrotingsfonds oprichten, zelfs niet indien deze worden gelezen in samenhang met artikel 108 van de Grondwet, waaruit de Koning de algemene bevoegdheid put om de wetten uit te voeren.

VORMVEREISTEN

4. Overeenkomstig artikel 19, § 1, van de wet van 21 december 1998 'betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers' dient de minister, onverminderd de door artikel 6, § 4, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' voorgeschreven betrokkenheid van de Gewestregeringen, de ontwerpen van koninklijke besluiten ter uitvoering van de artikelen 5, §§ 1 en 2, 9 en 14 van deze wet te onderwerpen aan het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, de Hoge Gezondheidsraad, de bijzondere raadgevende commissie Verbruik, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad voor de aangelegenheden die onder haar bevoegdheid vallen.

Gevraagd of ook het advies van de Nationale Arbeidsraad werd ingewonnen nu artikel 4, § 3, 2°, van het ontwerp bepaalt dat de mariene gasolies en de residuele scheepsbrandstoffen geen additieven of chemische stoffen mogen bevatten in een concentratie die schadelijk is voor het personeel, antwoordde de gemachtigde:

"Het advies van de Nationale Arbeidsraad werd niet ingewonnen omdat dit niet nodig geacht werd. Om verwarring te vermijden, stellen we voor om de ontwerptekst als volgt te wijzigen:

Artikel 4, § 3, 2°: 'het personeel' vervangen door 'de volksgezondheid' en analoog 'le personnel' door "la santé publique".

Bij aanpassing van de tekst van artikel 4, § 3, 2°, van het ontwerp in de zin zoals voorgesteld door de gemachtigde kan worden voorbijgegaan aan de adviesverplichting, zoniet zal vooralsnog het advies van de Nationale Arbeidsraad dienen te worden ingewonnen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5. Dit artikel bepaalt dat het te nemen besluit van toepassing is op mariene gasolies en residuele scheepsbrandstoffen bestemd voor de zeescheepvaart en dit voor de volledige bevoorradingsketen tot op het moment van de levering aan vaartuigen wanneer zij zich in één van de Belgische havens bevinden.

Gevraagd wat wordt bedoeld met de “volledige bevoorradingsketen”, of er daarvan een omschrijving voorhanden is en welke stappen deel uitmaken van deze keten, antwoordde de gemachtigde:

“De volledige bevoorradingsketen doelt op alle stappen vanaf de productie tot de verkoop aan de eindverbruiker en omvat bijgevolg ook vervoer en opslag. Dit is enkel van toepassing voor de producten die gedefinieerd worden als mariene gasolie en residuele scheepsbrandstof. Indien de Raad van State dit nodig acht, zullen we hiervoor een definitie toevoegen”.

Omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid verdient het aanbeveling een omschrijving van het begrip “volledige bevoorradingsketen” op te nemen in artikel 3 van het ontwerp. Het volstaat dan om in artikel 2 van het ontwerp te verwijzen naar de omschrijving van het betrokken begrip in artikel 3.

Artikel 3

6. In artikel 3, 1°, van het ontwerp wordt verwezen naar de norm NBN T52-70.

Gevraagd naar de publicatie van de laatste versie van deze norm en op welke manier er naar deze norm zal worden verwezen bij toekomstige wijzigingen, antwoordde de gemachtigde:

“Deze norm kan (online) aangekocht worden bij het NBN voor 45 euro (zie bijlage). Het is steeds de laatste versie waarnaar verwezen wordt, dus bij wijziging van deze norm wordt naar de nieuwe versie verwezen”.

In artikel 3, 2°, van het ontwerp wordt melding gemaakt van de categorieën RMA10 en RMK700.

Gevraagd wat moet worden verstaan onder deze categorieën en waar deze zijn gepubliceerd, antwoordde de gemachtigde:

“De categorie R en de subgroep M worden gedefinieerd in de ISO 8216 (p 8 en 9). De verdere onderverdeling is gebaseerd op de technische specificaties, zie hiervoor de tabel met parameters, minima en maxima op pagina 17+18 van de ISO 8217.

Aangezien deze internationale norm geen nationaal equivalent heeft (en dus ook geen Nederlandse vertaling), hebben we ervoor geopteerd om deze tabel zelf te vertalen in de bijlage van het ontwerp van koninklijk besluit”.

In het verleden heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, al herhaaldelijk gewezen op het probleem dat technische normen, waarnaar wordt verwezen in wet- en regelgeving, niet in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet, dat ze niet in het Nederlands en in het Frans beschikbaar of vertaald zijn en dat ze veelal enkel tegen betaling vallen te raadplegen.

Het knelpunt van de ontbrekende bekendmaking van technische normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen, zou op een horizontale manier moeten worden onderzocht en opgelost. Mochten er voor het oplossen hiervan bijzondere redenen zijn om bij bijzondere wet af te wijken van de gebruikelijke bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, dan zal erop moeten worden toegezien dat deze bekendmaking beantwoordt aan de essentiële randvoorwaarden op het gebied van toegankelijkheid en kenbaarheid van een officiële bekendmaking. Essentieel hierbij is de beschikbaarheid van een Nederlandse, Franse en zo mogelijk Duitstalige versie van de betrokken normen. Daarnaast mag, indien voor het consulteren van de voornoemde normen een vergoeding wordt gevraagd, het bedrag ervan de toegankelijkheid van die normen niet op onevenredige wijze belemmeren.

Zolang er geen dergelijke wettelijke regeling is tot stand gekomen, wordt in de ontworpen regeling gerefereerd aan normen die niet overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet zijn bekendgemaakt en die bijgevolg niet tegenwerpbaar zijn aan iedereen. Onder die omstandigheden lijkt het onverenigbaar met artikel 190 van de Grondwet de betrokken norm niet ter beschikking te stellen van alle burgers in de Nederlandse, Franse en zo mogelijk Duitse taal op de daartoe geëigende manier, namelijk via bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Bijkomend moet overigens worden opgemerkt dat geen melding wordt gemaakt van een bepaalde versie, hetgeen tot rechtsonzekerheid kan leiden. Indien een dynamische verwijzing wordt beoogd, met andere woorden een verwijzing naar eventuele toekomstige versies, gaat het om een ongeoorloofde delegatie van regelgevende bevoegdheid aan een private normeringsinstantie aangezien de toekomstige inhoud van die technische normen door die instantie wordt bepaald.

Artikel 5

7. Luidens artikel 5, § 2, 1°, van het ontwerp is het bekomen van een voorafgaand schriftelijk akkoord tussen leverancier en afnemer één van de voorwaarden voor het op de markt brengen van een product onder de benaming residuele scheepsbrandstof dat niet de kenmerken bezit bedoeld in artikel 4, §§ 2 en 3. Op de vraag welke vorm dit “schriftelijk” akkoord moet

aannemen, antwoordde de gemachtigde dat dit akkoord, om de administratie te vereenvoudigen, zowel via brief als via e-mail (elektronisch) kan worden aangetoond.

Indien het effectief de bedoeling is van de stellers van het ontwerp dat het voorafgaand schriftelijk akkoord eveneens via elektronische weg kan worden aangetoond, verdient het aanbeveling dit te verduidelijken in de bepaling.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de régler le contrôle de la qualité des gasoils marins et des combustibles marins résiduels à l'exception de la teneur en soufre (article 1er du projet). L'arrêté envisagé s'applique à des gasoils marins et à des combustibles marins résiduels pour toute la chaîne d'approvisionnement jusqu'au moment de la livraison aux navires, lorsque ceux-ci se trouvent dans un des ports belges (article 2). Il définit un certain nombre de notions (article 3) et détermine les caractéristiques du gasoil marin et du combustible marin résiduel (article 4). Il règle la mise sur le marché de produits sous cette dénomination (article 5), les indications sur les documents relatifs à la vente et à la livraison (article 6) et le contrôle de la qualité et du respect de cet arrêté (article 7).

L'arrêté envisagé est destiné à se substituer à l'arrêté royal du 30 novembre 2015 'relatif à la dénomination, aux caractéristiques et à la teneur en soufre du gasoil marin', qui est abrogé (article 8).

3.1. Le règlement en projet tire en principe son fondement juridique des articles VI.9, § 1er, 2°, et XV.3, 7°, du Code de droit économique et de l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 3° et 5°, de la loi du 21 décembre 1998 'relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs', auxquels les premier et deuxième alinéas du préambule ¹ font référence.

3.2. L'article 7, alinéa 1er, du projet, charge FAPETRO (Fonds d'analyse des produits pétroliers) du contrôle de la qualité du gasoil marin et du combustible marin résiduel.

Invité à préciser la disposition procurant le fondement juridique de l'article 7 du projet, le délégué a communiqué à cet égard ce qui suit :

« Zoals eerder vermeld, vervangt dit KB het KB van 30/11/2015 betreffende de benaming, de kenmerken en het zwavelgehalte van de marine gasolie. Artikel 5 van het KB van 30/11/2015 betreft: de monsterneming en de analyse van de mariene gasolie. Artikel 15 § 3 van de productnormenwet en artikel XV.3, 7° van het WER zijn de rechtsgronden van dit artikel 5.

In overeenstemming met het koninklijk besluit van 18 november 2018 tot vaststelling van de modaliteiten voor de werking, de financiering en de organisatie van het Fonds voor de analyse van aardolieproducten, controleert Fapetro reeds de kwaliteit van diverse aardolieproducten, zoals diesel, benzine, diesel off-road, gasolie verwarming, lampolie type B en C,... ».

¹ Ces dispositions procurent également un fondement juridique à l'arrêté royal du 30 novembre 2015, que l'article 8 du projet abroge.

Comme l'a observé le Conseil d'État, section de législation, dans l'avis 63.556/1 du 21 juin 2018 sur un projet devenu l'arrêté royal du 18 novembre 2018 'fixant les modalités de fonctionnement, de financement et d'organisation du Fonds d'analyse des produits pétroliers', malgré les éclaircissements apportés par le délégué concernant les missions du fonds budgétaire, il ne va pas de soi qu'un tel fonds aille au-delà du simple traitement comptable et de l'affectation des flux financiers spécifiés (recettes et dépenses).

Par conséquent, le Conseil d'État se doit d'émettre sur ce point une réserve identique à celle formulée dans l'avis précité. Dans la mesure où l'article 7 du projet dépasse la simple sphère de compétence du fonds budgétaire en matière de technique budgétaire et financière et où il règle également les missions de droit matériel relatives à la réalisation de contrôles de la qualité du gasoil marin et du combustible marin résiduel, le Conseil d'État, section de législation, n'aperçoit pas directement de fondement juridique dans les dispositions instituant le fonds budgétaire, fussent-elles lues en combinaison avec l'article 108 de la Constitution, dont le Roi tire le pouvoir général d'exécuter les lois.

FORMALITÉS

4. Conformément à l'article 19, § 1er, de la loi du 21 décembre 1998 'relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs', le ministre, sans préjudice de l'association des gouvernements des régions prescrite par l'article 6, § 4, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles', est tenu de soumettre les projets d'arrêtés royaux pris en exécution des articles 5, §§ 1er et 2, 9 et 14 de cette loi à l'avis du Conseil fédéral du développement durable, du Conseil supérieur d'hygiène publique, de la Commission consultative spéciale Consommation, du Conseil central de l'Économie et du Conseil national du Travail pour les affaires qui relèvent de sa compétence.

À la question de savoir si l'avis du Conseil national du Travail a également été recueilli, dès lors que l'article 4, § 3, 2°, du projet dispose que les gasoils marins et les combustibles marins résiduels ne peuvent pas contenir d'additifs ou de substances chimiques dans une concentration qui est nocive pour le personnel, le délégué a répondu ce qui suit :

« Het advies van de Nationale Arbeidsraad werd niet ingewonnen omdat dit niet nodig geacht werd. Om verwarring te vermijden, stellen we voor om de ontwerptekst als volgt te wijzigen:

Artikel 4, § 3, 2°: 'het personeel' vervangen door 'de volksgezondheid' en analoog 'le personnel' door 'la santé publique' ».

En adaptant le texte de l'article 4, § 3, 2°, du projet, dans le sens proposé par le délégué, il peut être passé outre à l'obligation de consultation, faute de quoi l'avis du Conseil national du Travail devra encore être recueilli.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

5. Cet article dispose que l'arrêté envisagé s'applique à des gasoils marins et à des combustibles marins résiduels destinés à la navigation maritime et ceci pour toute la chaîne d'approvisionnement jusqu'au moment de la livraison aux navires, lorsque ceux-ci se trouvent dans un des ports belges.

À la question de savoir ce qu'il faut entendre par « toute la chaîne d'approvisionnement », s'il en existe une définition et quelles sont les étapes de cette chaîne, le délégué a répondu ce qui suit :

« De volledige bevoorradingsketen doelt op alle stappen vanaf de productie tot de verkoop aan de eindverbruiker en omvat bijgevolg ook vervoer en opslag. Dit is enkel van toepassing voor de producten die gedefinieerd worden als mariene gasolie en residuele scheepsbrandstof. Indien de Raad van State dit nodig acht, zullen we hiervoor een definitie toevoegen ».

Par souci de clarté et de sécurité juridique, il est recommandé d'insérer une définition de la notion visant « toute la chaîne d'approvisionnement » à l'article 3 du projet. Il suffit alors que l'article 2 du projet fasse référence à la définition de la notion concernée figurant à l'article 3.

Article 3

6. L'article 3, 1°, du projet fait référence à la norme NBN T52-70.

Interrogé sur la publication de la dernière version de cette norme et sur la manière dont il y sera fait référence lors de modifications futures, le délégué a répondu ce qui suit :

« Deze norm kan (online) aangekocht worden bij het NBN voor 45 euro (zie bijlage). Het is steeds de laatste versie waarnaar verwezen wordt, dus bij wijziging van deze norm wordt naar de nieuwe versie verwezen ».

L'article 3, 2°, du projet mentionne les catégories RMA10 et RMK700.

À la question de savoir ce qu'il faut entendre par ces catégories et où elles sont publiées, le délégué a répondu en ces termes :

« De categorie R en de subgroep M worden gedefinieerd in de ISO 8216 (p 8 en 9). De verdere onderverdeling is gebaseerd op de technische specificaties, zie hiervoor de tabel met parameters, minima en maxima op pagina 17+18 van de ISO 8217.

Aangezien deze internationale norm geen nationaal equivalent heeft (en dus ook geen Nederlandse vertaling), hebben we ervoor geopteerd om deze tabel zelf te vertalen in de bijlage van het ontwerp van koninklijk besluit ».

Par le passé, le Conseil d'État, section de législation, a déjà mentionné à plusieurs reprises le problème des normes techniques visées dans la législation et la réglementation qui ne sont pas publiées au *Moniteur belge* conformément à l'article 190 de la Constitution, qui ne sont ni disponibles ni traduites en langue française et en langue néerlandaise et qui ne sont en général consultables que contre rémunération.

Il y aurait lieu d'examiner et de résoudre d'une manière horizontale la problématique de l'absence de publication de normes techniques auxquelles des règles de droit belges font référence. Si pour régler ce problème, des raisons spécifiques imposaient qu'une loi (spéciale) déroge à la publication usuelle au *Moniteur belge*, il faudrait alors veiller à ce que cette publication réponde aux conditions essentielles d'accessibilité et d'identification d'une publication officielle. À cet égard, il est essentiel de pouvoir disposer d'une version française, néerlandaise et, si possible, allemande des normes concernées. En outre, si une rémunération est demandée pour la consultation des normes précitées, son montant ne peut entraver de manière disproportionnée l'accessibilité de ces normes.

Aussi longtemps qu'un tel dispositif légal n'aura pas été élaboré, le régime en projet fera référence à des normes qui ne sont pas publiées conformément à l'article 190 de la Constitution et ne sont dès lors pas opposables à tous. Dans ces conditions, il semble incompatible avec l'article 190 de la Constitution que la norme visée ne soit pas mise à la disposition de tous les citoyens dans la langue française, néerlandaise et, si possible, allemande et de manière adéquate, c'est-à-dire par une publication au *Moniteur belge*.

Subsidiairement, il convient d'observer par ailleurs qu'il n'est pas fait référence à une version déterminée, ce qui peut être source d'insécurité juridique. Si une référence dynamique est visée, en d'autres termes une référence à d'éventuelles versions futures, il s'agit d'une délégation de pouvoir réglementaire illicite à un organisme de normalisation privé, puisque le contenu futur de ces normes techniques est fixé par cet organisme.

Article 5

7. Selon l'article 5, § 2, 1°, du projet, l'obtention d'un accord écrit préalable conclu entre fournisseur et acheteur constitue l'une des conditions pour la mise sur le marché d'un produit sous la dénomination de combustible marin résiduel qui ne présente pas les caractéristiques visées à l'article 4, §§ 2 et 3. À la question de savoir quelle forme cet accord « écrit » doit adopter, le délégué a répondu que, afin de simplifier l'administration, l'existence de cet accord, peut être établie par la voie tant d'une lettre que d'un courrier (électronique).

Si l'intention des auteurs du projet est effectivement de prévoir que l'existence de l'accord écrit préalable peut également être établie par la voie électronique, il est recommandé de le préciser dans la disposition.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME